

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΤΗ ΡΩΜΗ
Γραφείο Οικονομικών & Εμπορικών Υποθέσεων
MILANO

ΑΔΙΑΒΑΘΜΗΤΟ
ΚΑΝΟΝΙΚΟ

Μιλάνο, 08 Δεκεμβρίου 2025
Α.Π.Φ.: 1920 /ΑΣ 1030

ΠΡΟΣ: Υπουργείο εξωτερικών
- Β7 Δ/ση

ΚΟΙΝ: - Διπλωματικό Γραφείο κ. Πρωθυπουργού

Υπουργείο εξωτερικών

- Διπλωματικό Γραφείο κ. Υπουργού
- Διπλωματικό Γραφείο κας Υφυπουργού κας Α. Παπαδοπούλου
- Διπλωματικό Γραφείο Υφυπουργού κ. Χ. Θεοχάρης
- Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα
- Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα ΔΟΣ & Εξωστρέφειας
- Α', Β' & Γ' Γενικές Δ/σεις
- Α1, Β1, Β2, Β3 & Γ2 Δ/σεις
- Πίνακας Αποδεκτών (μέσω ημών)

-Πρεσβείες κ-μ ΕΕ και
Γραφεία ΟΕΥ αυτών
-ΜΑ ΕΕ

Ε.Δ.: - Πρεσβεία Ρώμης (μέσω ΥΠΕΞ)
- Γραφείο ΟΕΥ Ρώμης (μέσω ΥΠΕΞ)
- Γραφείο ΕΟΤ Μιλάνου

ΘΕΜΑ: ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ: Εξέλιξη Σιδηροδρομικού Τομέα στην Ευρώπη - Απελευθέρωση Μεταφορών και Προοπτικές για την Ιταλία

Πρόσφατα δημοσιοποιήθηκαν τα συμπεράσματα του white paper της Trainline¹ με τίτλο, «Πέρα από τα σύνορα: πώς ο σιδηρόδρομος θα διαμορφώσει το μέλλον των ταξιδιών στην Ευρώπη», το οποίο παρουσιάστηκε σε ειδική εκδήλωση στο Μιλάνο και βασίζεται σε πρωτογενείς δεδομένα και έρευνα της Ipsos² σε Ιταλία, Γαλλία και Ισπανία. Η ανάλυση καταδεικνύει τη σημασία των σιδηροδρομικών μεταφορών ως βασικού δείκτη ανάπτυξης και ανταγωνιστικότητας των ευρωπαϊκών κοινωνιών και επισημαίνει τον καθοριστικό ρόλο που διαδραματίζουν η απελευθέρωση της αγοράς και η ψηφιοποίηση στη διαμόρφωση του μέλλοντος των ταξιδιών.

1. Η Σημασία των Σιδηροδρομικών Μεταφορών στην Ευρώπη

Σύμφωνα με την έρευνα, το τρένο αποτελεί τη δεύτερη προτιμώμενη επιλογή μετακίνησης των Ευρωπαίων για μεσαίες και μεγάλες αποστάσεις, επιλεγόμενο από το 53% των πολιτών. Η αυξανόμενη απελευθέρωση της αγοράς μεταφορών συνιστά βασικό μοχλό μετασχηματισμού, συμβάλλοντας στη μείωση του κόστους, την ενίσχυση της πολυμορφίας των επιλογών και τη βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών.

¹ **Trainline:** Βρετανική ψηφιακή πλατφόρμα τεχνολογίας σιδηροδρόμων και λεωφορείων που λειτουργεί σε όλη την Ευρώπη.

² **Ipsos:** Μία από τις μεγαλύτερες και γνωστότερες εταιρείες δημοσκοπήσεων και ερευνών αγοράς παγκοσμίως.

2. Απελευθέρωση της ιταλικής αγοράς μεταφορών

Το white paper τονίζει ότι η Ιταλία αποτελεί χαρακτηριστικό παράδειγμα των θετικών επιδράσεων της απελευθέρωσης της αγοράς. Παρά το συγκριτικά μικρότερο μήκος του δικτύου υψηλής ταχύτητας (921 χλμ.), η είσοδος δεύτερου παρόχου στην αγορά οδήγησε σε:

- **μείωση τιμών έως και 40%** σε συγκεκριμένες γραμμές,
- **αύξηση επιβατικής κίνησης κατά 9% το 2024** σε δημοφιλείς διαδρομές όπως Φλωρεντία–Ρώμη και Μιλάνο–Τορίνο,
- ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας ακόμη και σε μια αγορά με περιορισμένο αριθμό παικτών.

Τα στοιχεία αυτά αποδεικνύουν ότι ακόμη και ένα διπολικό σύστημα μπορεί να γίνει δυναμικό και λειτουργικά αποδοτικό.

3. Διττή Πραγματικότητα: Υψηλή Ταχύτητα έναντι Περιφερειακών Υπηρεσιών

Παρά τα θετικά αποτελέσματα στην υψηλή ταχύτητα, το σύστημα παρουσιάζει μια δομική ανισορροπία:

- Οι **γραμμές υψηλής ταχύτητας** λειτουργούν σε περιβάλλον ουσιαστικής ανταγωνιστικότητας.
- Οι **περιφερειακές και τοπικές υπηρεσίες** παραμένουν σε καθεστώς δημόσιων συμβάσεων παροχής υπηρεσιών.

Το τοπίο αυτό αναμένεται να μεταβληθεί ουσιαστικά μετά το 2026, με την είσοδο νέων διεθνών φορέων όπως οι Arenaways (Renfe) και SNCF, η οποία στοχεύει σε μερίδιο αγοράς 15% μέχρι το 2030. Η αγορά προβλέπεται να γίνει περισσότερο πολυδιάστατη, κατακερματισμένη και αποτελεσματική, αντίστοιχη με τα πρότυπα άλλων ευρωπαϊκών χωρών.

4. Προτιμήσεις και Συμπεριφορές των Ιταλών Ταξιδιωτών

Η συμπεριφορά των Ιταλών ταξιδιωτών καταγράφει σαφείς τάσεις:

- **72%** δηλώνουν ότι η τιμή αποτελεί καθοριστικό κριτήριο επιλογής,
- Οι **προτεραιότητες επικεντρώνονται σε:** τιμολόγηση, αξιοπιστία/ακρίβεια δρομολογίων και άνεση,
- Μόλις **31%** γνωρίζουν τους διαφορετικούς παρόχους της αγοράς, γεγονός που δείχνει περιορισμένη ενημέρωση,
- Παρά ταύτα, **67%** πιστεύουν ότι ο ανταγωνισμός βελτιώνει την ποιότητα υπηρεσιών,
- **73%** αξιολογούν θετικά την είσοδο νέων παρόχων.

Η γενική εικόνα δείχνει ότι οι καταναλωτές είναι θετικοί απέναντι σε μια πλήρως απελευθερωμένη σιδηροδρομική αγορά και προσδοκούν από αυτήν πιο ανταγωνιστικές τιμές και αναβαθμισμένες υπηρεσίες.

5. Διεθνείς Συνδέσεις και Προκλήσεις

Η ζήτηση για διεθνή ταξίδια με τρένο είναι σημαντική, ωστόσο συναντά εμπόδια όπως:

- μεγάλοι χρόνοι διαδρομών,
- υψηλό κόστος εισιτηρίων,
- έλλειψη ενοποιημένης διαχείρισης των διαθέσιμων επιλογών.

Η συχνότερη επιλεγόμενη διεθνής γραμμή από Ιταλούς ταξιδιώτες είναι η **Παρίσι-Μιλάνο**, την οποία χρησιμοποιεί το 28% των ταξιδιωτών εξωτερικού.

Η ψηφιοποίηση αναδεικνύεται κρίσιμη, καθώς:

- **85%** των χρηστών αγοράζουν εισιτήρια διαδικτυακά,
- **73%** εκφράζουν την ανάγκη για «ενιαίο εισιτήριο» που θα συνδυάζει διαφορετικούς παρόχους και θα απλοποιεί τον προγραμματισμό σύνθετων διαδρομών.

6. Ο Ρόλος Πλατφορμών όπως η Trainline

Ο Country Manager της Trainline για την Ιταλία, Andrea Saviane, επισημαίνει ότι η αύξηση της πολυπλοκότητας καθιστά απαραίτητη την ύπαρξη ανεξάρτητων ψηφιακών πλατφορμών που:

- ενοποιούν δεδομένα από εκατοντάδες παρόχους,
- προσφέρουν ένα ενιαίο περιβάλλον αναζήτησης,
- βελτιώνουν τη διαφάνεια και την εμπειρία χρήστη.

Η Trainline λειτουργεί ήδη σε αυτό το πλαίσιο, συγκεντρώνοντας εκατομμύρια διαδρομές, δρομολόγια και τιμές από 300 σιδηροδρομικές και υπεραστικές εταιρείες σε 40 χώρες.

7. Συμπεράσματα

Η απελευθέρωση της σιδηροδρομικής αγοράς δεν αποτελεί απλώς κανονιστική μεταρρύθμιση, αλλά έναν βαθύ μετασχηματισμό του τρόπου με τον οποίο οι Ευρωπαίοι ταξιδεύουν. Για την Ιταλία, η εμπειρία των τελευταίων ετών αποδεικνύει ότι ο ανταγωνισμός μπορεί να μειώσει τις τιμές, να ενισχύσει την επιβατική κίνηση και να αναβαθμίσει τις υπηρεσίες.

Παράλληλα, η ψηφιοποίηση και η ανάπτυξη ανεξάρτητων ψηφιακών πλατφορμών προβλέπεται να διαδραματίσουν κρίσιμο ρόλο στην απλοποίηση των διεθνών ταξιδιών και στη διαχείριση ενός ολόεντα και πιο πολυσύνθετου οικοσυστήματος.

Η Ιταλία βρίσκεται πλέον σε μια κομβική περίοδο: η ωρίμανση της αγοράς, η επέκταση διεθνών συνδέσεων και η διεύρυνση του ανταγωνισμού μπορούν να διαμορφώσουν ένα νέο, πιο αποδοτικό μοντέλο μετακινήσεων, πλήρως ευθυγραμμισμένο με τις σύγχρονες ανάγκες των πολιτών και τη βιώσιμη ανάπτυξη της Ευρώπης.

ΠΑΓΩΝΑ ΛΑΡΔΑ
Γενική Σύμβουλος ΟΕΥ Β΄

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

Υπουργείο Υποδομών & Μεταφορών

- Γραφείο κ. Υπουργού
- Γραφείο κ.κ. Υφυπουργών
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Μεταφορών

- ENTERPRISE GREECE
- ΕΛΛΗΝΟ ΙΤΑΛΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΑ
- ΕΛΛΗΝΟ ΙΤΑΛΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

- ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ (ΣΕΒ)
- ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΞΑΓΩΓΕΩΝ (ΣΕΒΕ)
- ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΣΒΕ)
- ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΞΑΓΩΓΕΩΝ (ΠΣΕ)
- ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΞΑΓΩΓΕΩΝ ΚΡΗΤΗΣ (ΣΕΚ)

- ΤΡΑΙΝΟΣΕ
- ΕΡΓΟΣΕ
- ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΔΙΕΘ. ΔΙΑΜΕΤΑΦΟΡΑΣ & ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ LOGISTICS ΕΛΛΑΔΟΣ
- ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΕΝΩΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΔΙΑΜΕΤΑΦΟΡΑΣ
- ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΙΣΤΩΝ ΥΠΕΡΑΣΤΙΚΩΝ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ
- ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΦΟΡΤΗΓΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΙΣΤΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΟΦΑΕ)

- ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ
- ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΕΛΛΑΔΟΣ